

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-430/23-1663/2

Podgorica, 21.04.2023.godine

MINISTARSTVO ODBRANE

Poštovani,

Povodom *Predlog memoranduma o razumijevanju između Ministarstva odbrane Republike Albanije, Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva odbrane Republike Hrvatske, Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije u vezi uspostavljanja osnovnih aranžmana i saradnje po pitanju međusobne logističke podrške, usluga i snabdijevanja u okviru inicijative Jadranske povelje (A5)*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga memoranduma i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i Izvještaj o analizi uticaja propisa utvrđeno je da za implementaciju Memoranduma nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Takođe, zaključivanjem istog ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, uz napomenu da bi potencijalne finansijske obaveze bile definisane posebnim sporazumom, ako se za to ukaže potreba i da će takvi ugovori biti predmet posebnog razmatranja, kao i zasebne analize procjene uticaja propisa.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva odbrane Republike Albanije, Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva odbrane Republike Hrvatske, Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije u vezi uspostavljanja osnovnih aranžmana i saradnje po pitanju međusobne logističke podrške, usluga i snabdijevanja u okviru inicijative Jadranske povelje (A5)*, uz napomenu da je aktivnosti koje bi proistekle potpisivanjem posebnih sporazuma i potencijalne finansijske obaveze povodom istih, neophodno uskladiti sa sredstvima koja su raspoloživa Ministarstvu odbrane godišnjim zakonom o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

Predlagač propisa	Ministarstvo odbrane
Naziv propisa	Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Republike Albanije, Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva odbrane Republike Hrvatske, Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije u vezi uspostavljanja osnovnih aranžmana i saradnje po pitanju pružanja međusobne logističke podrške, usluga i snabdijevanja u okviru inicijative Jadranske povelje (A5)
1. Definisane probleme	
<ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Ovaj Memorandum će olakšati pružanje logističke podrške pripadnicima oružanih snaga država članica A5 inicijative za operativne i ne operativne svrhe uključujući vježbe i operacije u vrijeme mirnodopskog stanja, kriza i sukoba.</p> <p>Učešće pripadnika Vojske Crne Gore u aktivnostima u inostranstvu zahtijeva posebnu logističku podršku, koja se obezbjeđuje kako iz Crne Gore, tako i u inostranstvu, što stvara veliki broj pravnih i drugih prepreka za njeno adekvatno vršenje.</p> <p>Neadekvatna logistička podrška pripadnika Vojske Crne Gore tokom sprovođenja aktivnosti u inostranstvu može dovesti do otežavanja ili onemogućavanja sprovođenja tih aktivnosti.</p> <p>U slučaju nezaključenja ovog memoranduma oštećeni bi bili Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore, kao i pripadnici Vojske koji vrše konkretne aktivnosti u inostranstvu.</p> <p>Nezaključivanje ovog Memoranduma moglo bi dovesti do problema u logističkoj podršci pripadnika Vojske Crne Gore za vrijeme sprovođenja aktivnosti u inostranstvu, što bi u krajnjem moglo dovesti do prestanka učešća pripadnika Vojske na koje smo se obavezali međunarodnim ugovorima.</p>	
2. Ciljevi	
<ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<p>Potpisivanjem navedenog Memoranduma stvara se pravni osnov za obezbjeđenje logističke podrške pripadnika Vojske Crne Gore od strane država članica A5 inicijative, a u cilju nesmetanog vršenja njihovih dužnosti u aktivnostima u inostranstvu.</p> <p>Svrha ovog Memoranduma o razumijevanju (MoR) je nabavka i transfer logističke podrške, usluga i snabdijevanja. Memorandum uspostavlja osnovne sporazume za pružanje međusobne logističke podrške, usluga i zaliha.</p> <p>Memorandum o razumijevanju sa njegovim povezanim Tehničkim i Implementacionim sporazumom se primjenjuje na vojne snage Učesnika za operativne i ne operativne svrhe uključujući sve slučajeve vezano za vježbe i operacije u vrijeme mirnodopskog stanja, kriza i sukoba (npr. humanitarna pomoć, zadaci evakuacije i spašavanja) kao i u nepredvidljivim situacijama i hitnim slučajevima. Ovaj Memorandum o razumijevanju se može primijeniti u kombinovane napore za saradnju, i ne može se primijeniti ako je samo jedan Učesnik uključen u operaciju/aktivnost i ako zahtjev za transfer logističke podrške od drugog Učesnika se ne podudara sa nacionalnim interesom Učesnika koji pruža snabdijevanje.</p> <p>Memorandum o razumijevanju nije namijenjen da zamijeni nacionalni zakon Učesnika ili međunarodni zakon, niti je namijenjen da bude u sukobu sa bilo kojim primjenljivim međunarodnim sporazumima koji su na snazi među Učesnicima. U slučaju takvog sukoba, preovlađuju međunarodni zakon i međunarodni sporazumi koji su na snazi između Učesnika. Učesnici će obavijestiti jedni druge u slučaju takvog sukoba.</p>	

Takođe Memorandum o razumijevanju se neće primijeniti u okolnostima gdje je odgovarajuće da se zatražena logistička podrška dobije kroz komercijalne izvore, strane vojne kanale za prodaju ili dobijanje te podrške kroz sopstvene lokalne sisteme snabdjevanja Učesnika.

Navedeni cilj je usklađen sa Strategijom odbrane Crne Gore.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Zaključenje Memoranduma o razumijevanju daje nam osnov za promovisanje evroatlantskih perspektiva strateški važnog regiona Zapadnog Balkana, kao i snaženje saradnje između NATO-a i država regiona, u skladu s njihovim nacionalnim politikama i nivoima ambicije, što smatramo nema alternativu. Opciju „status quo“ nije bilo moguće razmatrati iz razloga što se nebi mogle promovisati Euro Atlanski perspektive kao i da ne bi bilo moguće ostvariti saradnju između NATO i država Regiona.

Memorandum o razumijevanju, sam po sebi, ne proizvodi nikakvu obligaciju ili novčanu obavezu, već predstavlja samo pravni osnov za buduće Tehničke i Implementacione sporazume. Imajući u vidu navedeno Ministarstvo odbrane bi cijenilo potpisivanje/donošenje Predloga memoranduma.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zaključivanje navedenog Memoranduma će pozitivno uticati na Ministarstvo odbrane i Vojsku Crne Gore, na način što će pripadnici Vojske Crne Gore imati adekvatne uslove da sprovedu aktivnosti u inostranstvu u skladu sa međunarodnim ugovorima koje je Crna Gora zaključila.

Memorandum o razumijevanju sa njegovim povezanim Tehničkim i Implementacionim sporazumom se primjenjuje na vojne snage Učesnika za operativne i ne operativne svrhe uključujući sve slučajeve vezano za vježbe i operacije u vrijeme mirnodopskog stanja, kriza i sukoba (npr. humanitarna pomoć, zadaci evakuacije i spašavanja) kao i u nepredvidljivim situacijama i hitnim slučajevima. Ovaj Memorandum o razumijevanju se može primijeniti u kombinovane napore za saradnju, i ne može se primijeniti ako je samo jedan Učesnik uključen u operaciju/aktivnost i ako zahtjev za transfer logističke podrške od drugog Učesnika se ne podudara sa nacionalnim interesom Učesnika koji pruža snabdijevanje.

Zaključivanje ovog Memoranduma neće izazvati troškove građanima i privredi.

S obzirom da nema troškova koje se mogu izazvati građanima i privredi, samim tim nije moguće odgovoriti na pitanje.

Memorandum kao dokument ne dotiče se pitanja stvaranja novih privrednih subjekata na tržištu.

Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- a) Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- b) Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- c) Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- d) Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- e) Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- f) Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- g) **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- h) Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Obrazložiti.**
- i) Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- j) Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Obrazložiti.**

Za realizaciju navedenog Memoranduma nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

Za realizaciju navedenog Memoranduma nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

Zaključivanje ovog Memoranduma ne proizvodi međunarodne finansijske obaveze. Potencijalne finansijske obaveze će se definisati zasebnim sporazumima ako se za to ukaže potreba i takvi ugovori bi zasebno prolazili usvajanje na Vladi Crne Gore kao i zasebnu analizu procjene uticaja propisa.

Memorandumom ne postoje odredbe koje zahtijevaju obezbjeđenje finansijskih sredstava.

Memorandumom nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.

Sprovođenjem ovog Memoranduma neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

Memorandum ne podrazumijeva stvaranje finansijskih izdataka pa samim tim nije se ni koristila metodologija za obračun.

Memorandum ne podrazumijeva stvaranje finansijskih izdataka pa samim tim nije bilo problema u preciznom obračunu.

Memorandum se po prvi put upućuje na mišljenje Ministarstvu finansija.

S obzirom da se Memorandum prvi put upućuje na mišljenje nije bilo primjedbi.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

U konsultacijama tokom izrade Predloga memoranduma nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Prilikom izrade Predloga memoranduma Ministarstvo odbrane nije sprovodilo konsultacije, imajući u vidu da je Ministarstvo odbrane obavilo sve neophodne konsultacije sa svim potpisnicima Memoranduma tj. sa Ministarstvom odbrane Albanije, Makedonije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

S obzirom da nije bilo konsultacija, nije moglo ni biti primjedbi u vezi za izradom Predloga memoranduma i RIA obrasca.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne predviđaju se problemi u primjeni ovog Memoranduma.

Planiranje mjera koje će biti preuzimane u toku primjene ovog Memoranduma će biti naknadno planirane kada se ukaže potreba za zaključivanje tehničkih sporazuma, a čiji je pravni osnov ovaj Memorandum.

Indikatori ispunjenja ciljeva će biti uspješno obavljanje aktivnosti pripadnika Vojske Crne Gore u inostranstvu, što će se verifikovati Izvještajem o stanju u Vojsci Crne Gore i izvještaju o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama.

Nadzor i monitoring nad sprovođenjem istog vršiće Ministarstvo odbrane

Datum i mjesto
Podgorica
18.04.2023. godine

 RUKOVODILAC RADOM MINISTARSTVA
Filip Adžić, ministar unutrašnjih poslova

